

Η Κίνα στον 21ο Αιώνα: Φιλοδοξίες και Δυνατότητες

**12 Οκτωβρίου 2026
Πλάμεν Τόντσεφ**

Κίνα: Σύντομη Ιστορική Ανασκόπηση

- Η Κίνα από την αρχαιότητα ως τον Μεσαίωνα
- Η κορύφωση και η “χαμένη ευκαιρία” της Κίνας (16ος αι.)
- Άνοδος της Δύσης και παρακμή της κινεζικής αυτοκρατορίας
- Ο “Αιώνας της Ταπείνωσης”
- Εμφύλιος και απελευθερωτικός πόλεμος στην Κίνα

Mao Zedong

Πολιτικό Σύστημα και Κοινωνία της Κίνας

Από τον Μάο στην Κίνα του 21ου αιώνα

- Μεταρρυθμίσεις του Ντενγκ Σιαοπινγκ
- Η Κίνα στην μεταψυχροπολεμική εποχή

Η εποχή του Xi Jinping

- Η εξουσία του ΚΚΚ ως απόλυτη προτεραιότητα
- Ενίσχυση της κυριαρχίας του κόμματος-κράτους
- Υπερσυγκέντρωση εξουσιών στα χέρια του Xi Jinping
- Στροφή στον εθνικισμό (“το Κινεζικό όνειρο”) ως νέο αφήγημα

Κοινωνία υπό ασφυκτικό έλεγχο

- Αγραφο κοινωνικό συμβόλαιο μεταξύ ΚΚΚ και πολιτών
- Εξάλειψη της απόλυτης φτώχειας - αλλά και ανισότητες
- Ανάδυση μεσαίας τάξης – αλλά με αναγκαίες διευκρινίσεις
- Ομογενοποίηση της κοινωνίας – εθνοτικά, εισοδηματικά, ιδεολογικά
- Σύστημα κοινωνικής συμμόρφωσης (social credit system)
- Η αστυνόμευση ως ασπίδα του κόμματος-κράτους

Οικονομικό Μοντέλο της Κίνας

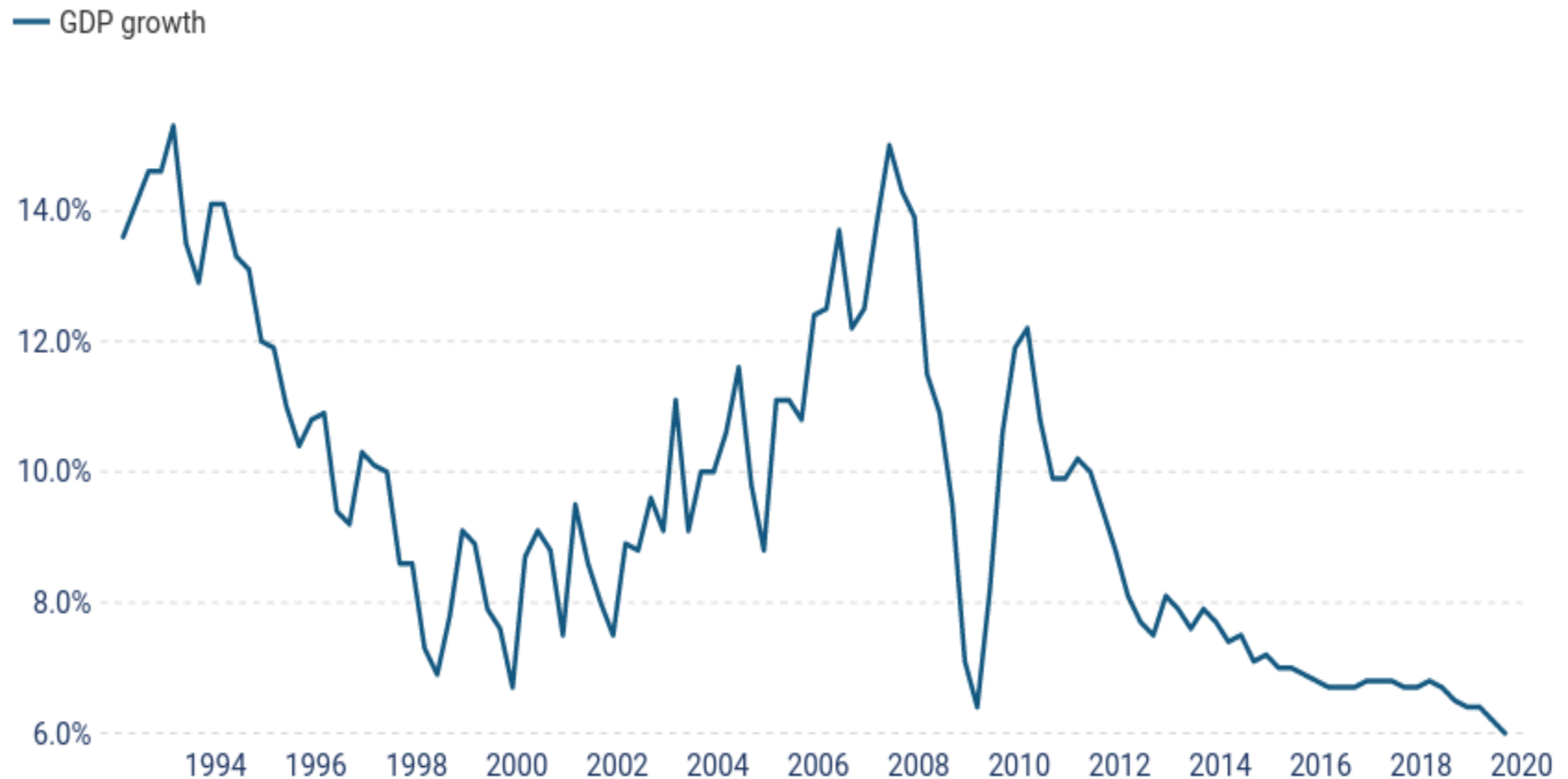
Εξέλιξη του οικονομικού μοντέλου μετά το 1978

- Προσέλκυση ξένων επενδύσεων
- Μετατροπή της Κίνας σε “παγκόσμιο εργοστάσιο”
- Εκρηκτική ανάπτυξη μετά την είσοδο στον ΠΟΕ (2001)
- Δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο (2010)
- Εξάρτηση από την μεταποίηση και τις εξαγωγές
- Επιβράδυνση μετά το 2010
- Υπερεπένδυση σε ακίνητα και έργα υποδομής

Επιστροφή στην μεταποίηση

- Εξάντληση βασικών αναπτυξιακών πυλώνων (ακίνητα, υποδομές)
- Αναιμική εγχώρια κατανάλωση
- Στροφή προς τεχνολογίες αιχμής

Ρυθμοί Ανάπτυξης της Κίνας, 1994-2020

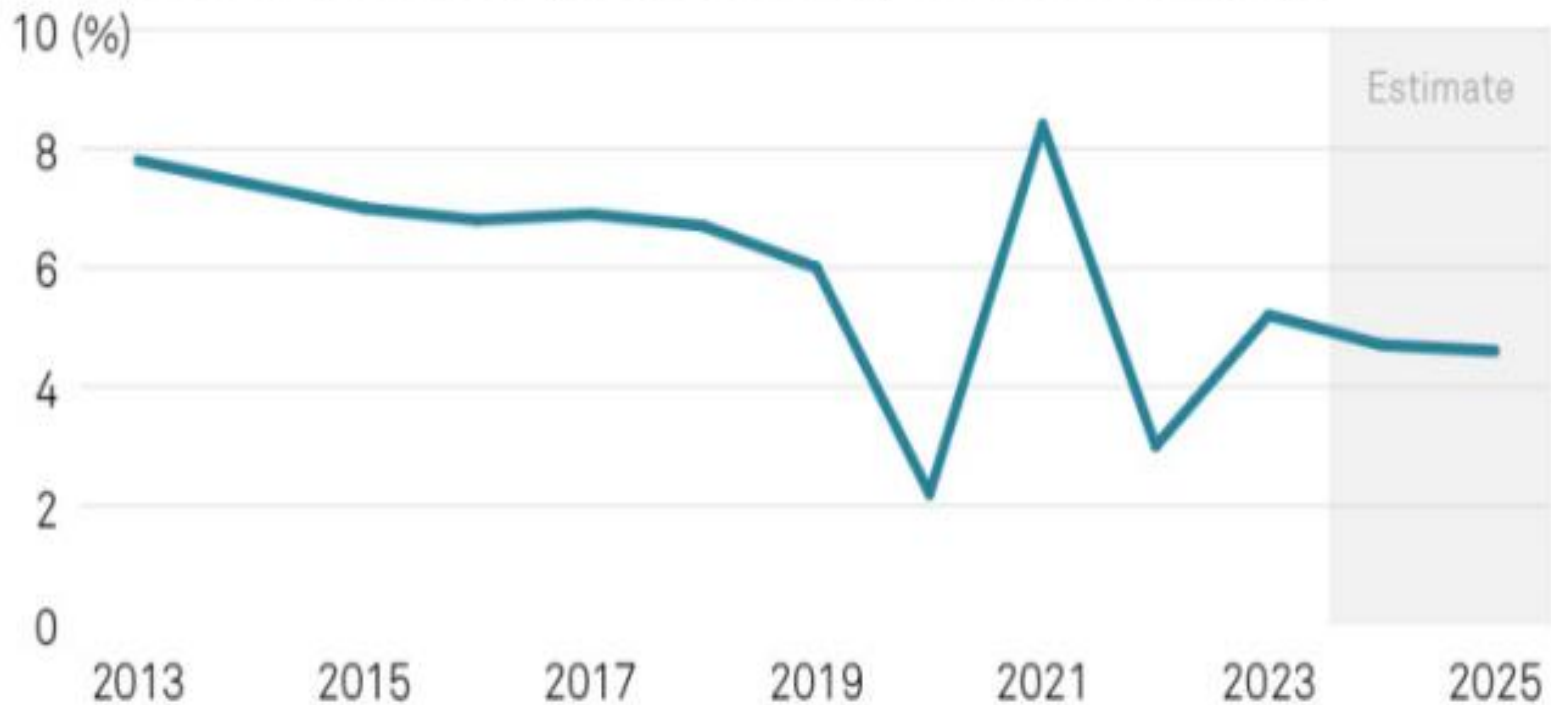

Source: National Bureau of Statistics

SCMP

Ρυθμοί Ανάπτυξης της Κίνας, 2013-2025

China's 2024 GDP growth likely to fall below 5%

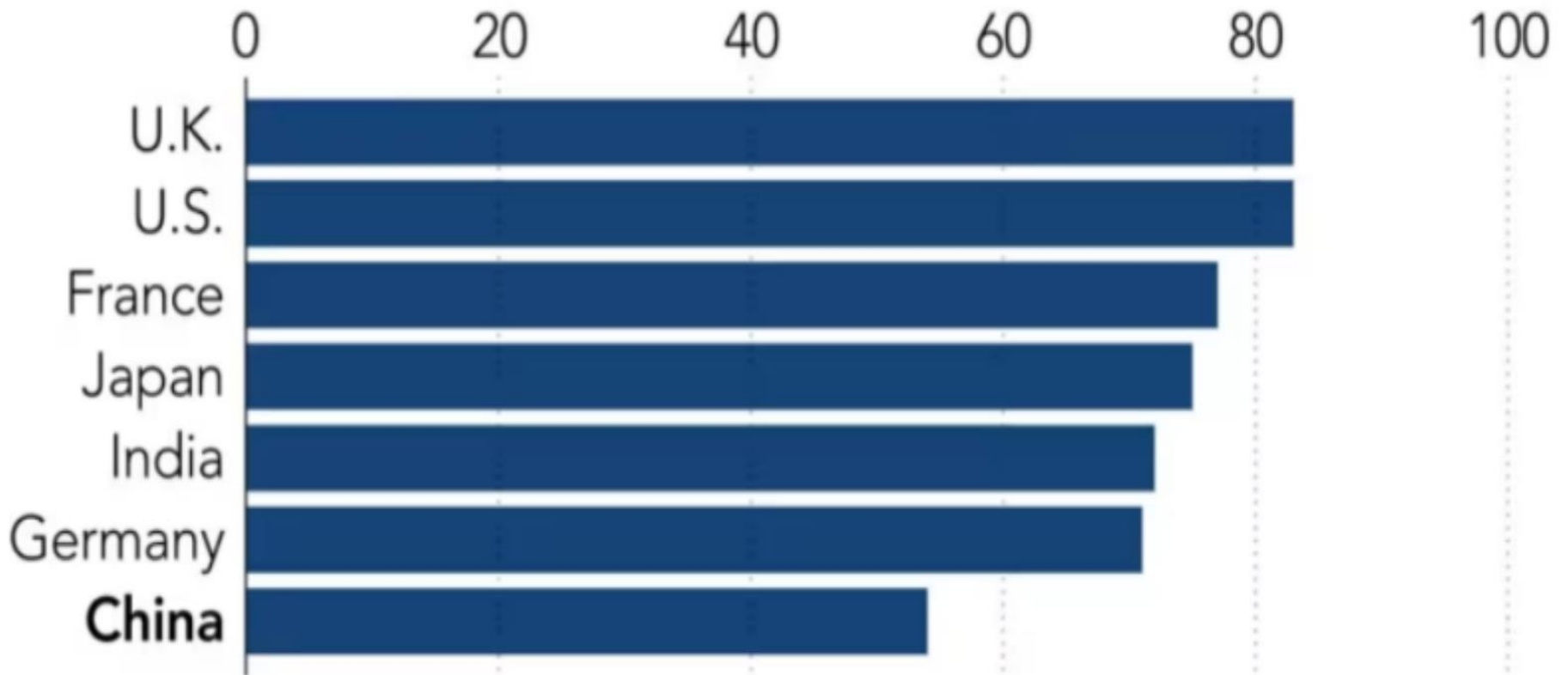

*Note. 2024, 2025 GDP are estimates.

Source: S&P Global

Αναιμική Εγχώρια Κατανάλωση

(Consumption as a percentage of GDP in 2021)

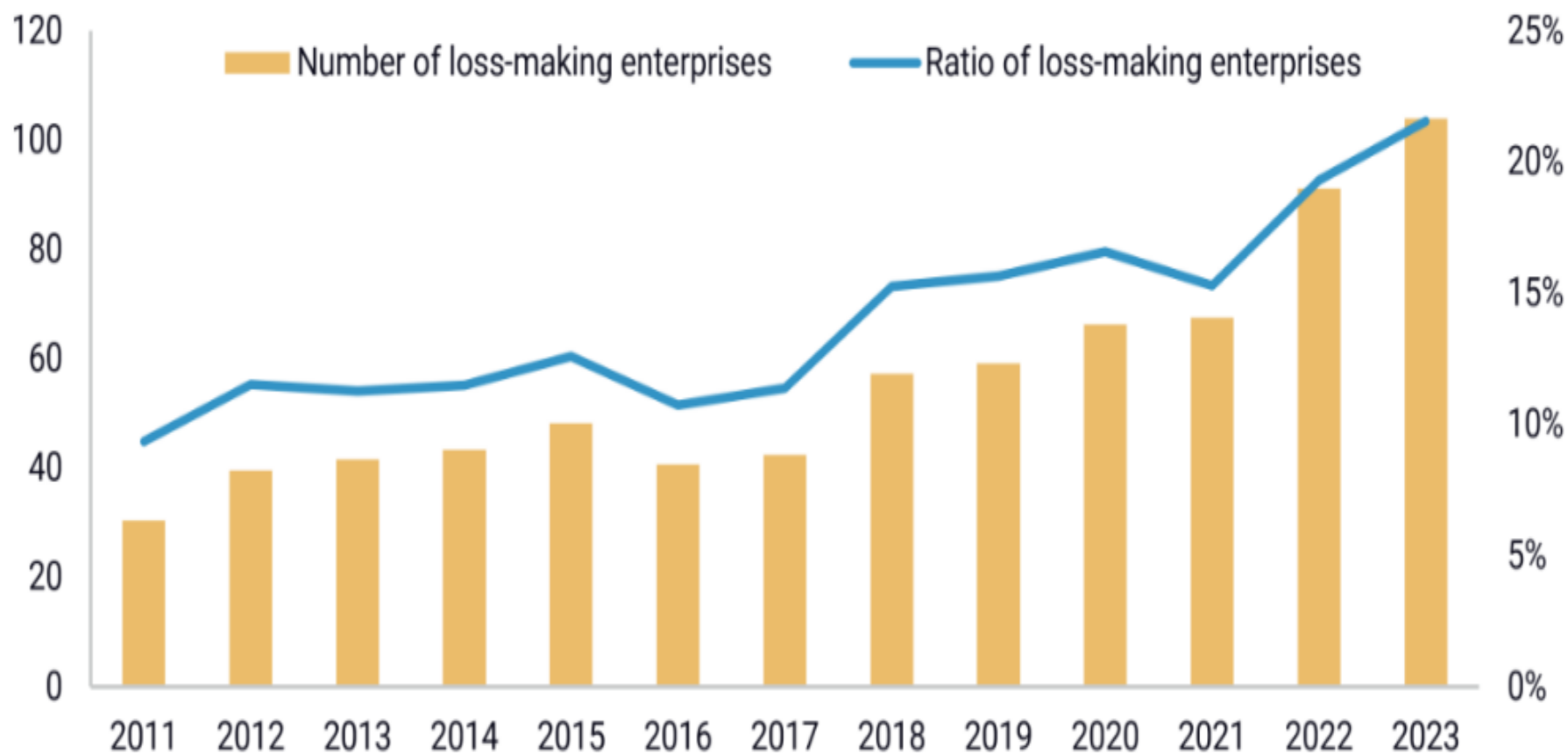

Source: CSIS China Power Project, World Bank

Ζημιογόνες Επιχειρήσεις στην Κίνα

Number and ratio of loss-making industrial companies

Thousand companies (left), percent (right)

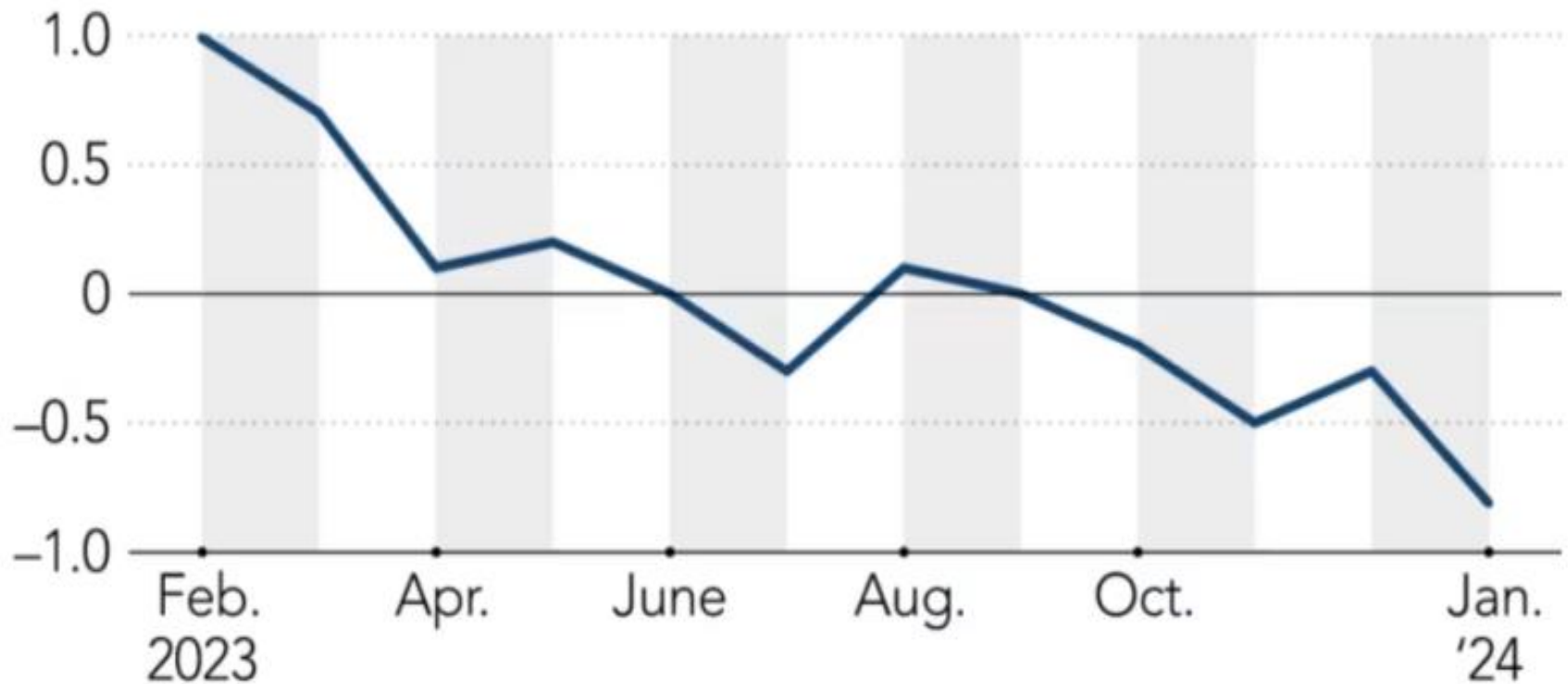

Source: National Bureau of Statistics

Στα Όρια του Αποπληθωρισμού η Κίνα

Falling prices may be self-reinforcing

(Monthly inflation rate, percentage change from a year earlier)

Source: National Bureau of Statistics of China

Διεθνές Οικονομικό Βάρος

Οικονομική υπερδύναμη

- Μεγαλύτερος εξαγωγέας στον κόσμο
- Μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος 150 χωρών
- Χορηγός (δανειστής) 1 τρισ. δολαρίων μέσω της πρωτοβουλίας BRI
- Πηγή προηγμένων τεχνολογιών
- Δεσπόζουσα θέση στις πράσινες τεχνολογίες
- Ταυτόχρονα, ο μεγαλύτερος ρυπαίνων σε απόλυτους αριθμούς

Κινητήριοι δύναμη της παγκόσμιας ανάπτυξης:

- Διεύρυνση της ψαλίδας μεταξύ εξαγωγών και εισαγωγών
- 28%-32% της παγκόσμιας μεταποίησης, μόλις 13% της κατανάλωσης
- Η αυτάρκεια ως στρατηγικός στόχος της Κίνας
- Πηγή ανισορροπιών που οδηγούν σε εμπορικούς πολέμους;
- Μέρος της λύσης ή μέρος του προβλήματος;

Προσέλευση Ηγετών στα Belt and Road Forums

2017

2019

2023

Διεθνές Πολιτικό Βάρος

Σχέσεις με την Δύση

- Ανταγωνισμός με τις ΗΠΑ
- Συνεχής επιδείνωση, στροφή της Δύσης προς de-risking
- Τριπλός ορισμός της Κίνας από την ΕΕ (2019)

Σχέσεις με την Ρωσία

- “Ανευ ορίων” συνεργασία (2022), “ουδετερότητα” στην Ουκρανία
- Διμερές εμπόριο αξίας 240 δισ. δολ. (2023), αγαθά διπλής χρήσης (;)

Σχέσεις με τον Παγκόσμιο Νότο

- Νέος Δρόμος του Μεταξιού (Belt and Road Initiative)
- BRICS, ΟΣΣ (SCO), G20
- “Ουδετερότητα” στην Μέση Ανατολή

Η Κίνα στα Ηνωμένα Έθνη

- Μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας
- Υψηλές θέσεις σε ITU, WHO, FAO, κ.λπ.
- Συνεισφορές σε ειρηνευτικές αποστολές

Στρατηγικοί Στόχοι της Κίνας

Βραχυπρόθεσμοι στόχοι (έως το 2027)

- Σταθεροποίηση της κινεζικής οικονομίας
- Υπέρβαση της γεωπολιτικής και οικονομικής αστάθειας
- Σφυρηλάτηση νέων και χρήσιμων συμμαχιών κατά της Δύσης

Μεσοπρόθεσμοι στόχοι (έως το 2035)

- Διπλασιασμός του ΑΕΠ, μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο (;)
- Εθνική ολοκλήρωση με την προσάρτηση της Ταϊβάν (;)
- Προσεταιρισμός του “Παγκόσμιου Νότου” μέσω νέων θεσμών
- Εγκαθίδρυση μιας νέας (“πολυπολικής”) τάξης πραγμάτων

Μακροπρόθεσμοι στόχοι (έως το 2049)

- Ανάδειξη της Κίνας ως του “πιο προηγμένου έθνους στην υφήλιο” και ηγέτιδας δύναμης του πλανήτη + ιστορική δικαίωση
- Επιβεβαίωση της ανωτερότητας του “σοσιαλισμού με κινεζικά χαρακτηριστικά” και της “παντοτινής νίκης”

Η Ταϊβάν στην Πρώτη Αλυσίδα Νήσων

Στρατηγικές Προκλήσεις

Οικονομικές προκλήσεις

- Δομική επιβράδυνση της κινεζικής οικονομίας
- Δυσκολίες ανάκτησης του προηγούμενου δυναμισμού της Κίνας
- Παγίδα του “μεσαίου εισοδήματος”;
- Το ζήτημα της διαδοχής του Σι Τζινπίνγκ

Το αγκάθι της Ταϊβάν

- Στροφή προς εθνικιστική ρητορεία του Πεκίνου
- Είναι ο χρόνος με το μέρος της Κίνας;
- Επιπτώσεις μιας ένοπλης σύγκρουσης στην Ταϊβάν
- Απομυθοποίηση της Κίνας ως καλοκάγαθου γίγαντα

Η παγίδα του Kindleberger;

Εν τέλει,
παγίδα της αναντιστοιχίας μεταξύ στόχων και δυνατοτήτων;